

100 PROCENT LENA

Leesexemplaar

P E L C K M A N S

VIND JE HET ERG ALS IK ZWIJG
OF TE HARD LACH?
ALS IK BIJ JOU WIL ZIJN
OF JUIST NIET?

DINSDAG 25 APRIL

De geur van wafels hangt in huis. Het raam staat open, blauwe lucht boven de dennen, ergens kwettert een vogel. Mama heeft een vrije dag. Meestal slaapt ze dan uit. Vandaag niet. Nu de zon er eindelijk is, wil ze er zoveel mogelijk van genieten. De voorbije weken waren druk en grijs en nat. Herfst in het voorjaar.

Vandaag twijfelt niemand: het is lente. Mama vertelt dat ze om zes uur uit haar bed sprong, een rondje jogde, pa uit bed zette, een douche nam en het wafelijzer bovenhaalde. Als mama wafels bakt, weet je dat het snor zit met haar humeur. En dat ze tijd heeft.

‘Kaas of paté, Bas?’, vraagt ze.

‘Kaas’, antwoord ik. ‘En eentje met choco. Waar is pa?’

‘Naar een vergadering’, zegt mama. ‘Wat kies jij, Lena?’

Mijn zus wrijft in haar ogen, duwt een zwarte lok achter haar oren. ‘Hoef geen boterhammen’, geeuwt ze.

‘Ik wil ze voor je maken’, dringt mama aan.

Lena snauwt: ‘Ik ben geen kind meer.’ Ze drinkt de helft van haar glas fruitsap op, grist een wafel van de tafel en loopt de hal in.

‘Wat eet je dan deze middag?’

‘Hondendrollen’, antwoordt mijn zus en beent de trap op.

Mama haalt haar schouders op. ‘Lekker’, roept ze Lena na en draait zich naar mij.

‘Miss ochtendsmoel’, zeg ik.

Mama glimlacht. ‘Zorg maar dat ze je niet hoort.’

‘Ach.’ Ik weet dat Lena het donkerste stuk van haar ochtendhumeur achterlaat in de badkamer. Zo gaat het bijna elke ochtend. Met een kwaai kop aan tafel, de badkamer in, met een grijns terug naar buiten.

Ik heb haar al vaak voorgesteld om het andersom te doen, eerst douchen en daarna ontbijten, maar daar wil ze niet aan beginnen. Liever zit ze diep fronsend te brommen aan tafel.

Mama smeert Lena's boterhammen toch. Typisch.
'Hoefde toch niet', zegt mijn zus iets later.
'Het zijn speciale, belegd met drol', reageert mama.
Lena mompelt iets en stopt de brooddoos in haar rugzak.

Jas aan, boekentas mee. Mama herinnert me net op tijd aan de gymles. Ik ren de trap op, pluk een T-shirt uit de wasmand. Lena heeft blijkbaar weer alle tijd. Luide muziek uit haar kamer vult de gang. Een hoge vrouwenstem, piano, gitaar. Muziek voor een horrorfilm. Ik ken de band niet.

Ik klop aan, steek mijn hoofd door de deur. Lena zit met gesloten ogen op de vensterbank naast haar bureau, bij de muur met handschoenen. Er is een sjaal om de sterrenkijker gewikkeld. Op het scherm van haar laptop brokkelt een zwart hart in duizend stukjes.

'Wie is dat?' vraag ik.

Ze schrikt. 'Moet jij niet aankloppen?'

'Heb ik gedaan, maar...' Ik tik tegen mijn oor.

Ze knikt afwezig. 'Ken je de Swamp Dolls?'

'Huh?'

'Luister. Een band uit Toronto, Canada. Ge-wel-dig. Vooral dit nummer.' Ze buigt voorover, klikt een bestand aan en sluit alvast haar ogen. Binnen de seconde zet de hoge vrouwenstem een nieuwe song in. Ze zingt traag en triest, als een dier in een te klein hok, deze keer op het ritme van een lome bas, drums, een nerveuze trompet en een ritselende beat.

De situatie voelt een beetje als Mijn Wekelijkse Test, waarbij mijn zeventienjarige zus wil weten wat ik van die of die band vind. Het begon ergens vorig jaar, nadat een vriend, Tristan, me een playlist had doorgestuurd met vooral nummers van The Killers, denk ik. Op mijn kamer zette ik de box zo luid mogelijk. Nog voor het eerste nummer halfweg was, stormde Lena mijn kamer binnen. Eerst kwaad, alsof ze dacht dat ik iets van haar had gestolen.

'Hoe kom jij aan die muziek?'

'Tristan.'

'O?' Ze trok haar wenkbrauwen op. 'Goede band.'

Aan haar blik zag ik dat ik promotie maakte. Van een kinder-

achtig mormel dat voornamelijk in de weg liep naar een broertje dat ze alles kon leren over muziek. Op aanraden van Lena volg ik gitaarles.

De vrouw met de hoge stem haalt uit, de bas versnelt. ‘Klinkt nogal triest’, zeg ik.

Lena rolt met haar ogen. ‘Nogal wiedades, klojo, dat is de bedoeling. Je moet naar de tekst luisteren.’

‘Ik versta er geen woord van.’

Met een gebaar van haar hand stuurt ze me weg. ‘Broertje,’ zegt ze, ‘hier ben jij nog te jong voor.’

Ik grinnik. ‘Of ik heb er een te goede smaak voor.’

Lena grimast. ‘Afbollen, broertje.’

‘Dag grote zus.’

Als ik de deur dichttrek, roept Lena: ‘Speel straks een liedje voor me, Bas.’

Kwart over acht. Wachten op Tristan aan het kruispunt bij meneer Sim. Mijn vriend slaagt erin om bijna elke ochtend te laat te komen. Vorig jaar heb ik hem zo’n oude wekker met een rinkelbel cadeau gegeven. Niet dat het heeft geholpen. En zelf vijf minuten later opdagen, haalt ook geen bal uit. Als ik dat doe, slaagt Tristan erin om nóg later te komen. Op heel koude of kletsnatte dagen fiets ik soms gewoon door. Meestal sta ik te zuchten of krab ik de hond van meneer Sim tussen zijn oren. Als Mozart er niet is, bekijk ik filmpjes en vervloek ik Tristan. Het is moeilijk om lang boos te blijven op mijn vriend.

‘Oe-oe-oe-oe’, komt Tristan door de bocht. Hij remt en laat zijn achterwiel een zwieper maken. ‘Volgens mama ben ik een aap’, lacht hij. ‘Een stomme aap’, voegt hij eraan toe.

‘Wat nu weer?’

‘Handstand tegen de muur. Ik had niet gezien dat er een schilderijtje hing, een echte De Jonge!’

‘Ai.’ De Jonge is de achternaam van Tristans mama. Ze volgt een schildercursus in de Blauwe Vaart, het cultuurcentrum. Er is een schouwburg en een heleboel zaaltjes. Er zijn voorstellingen en er worden cursussen georganiseerd: fotografie (die volgt mama), tango dansen, yoga, schilderen voor beginners, schilderen voor

gevorderden (Tristans mama), Nederlands voor beginners, gitaar (ik). De Blauwe Vaart is ook de werkplek van pa. Hij regelt alles wat met theater en concerten te maken heeft.

‘Was het een duur werk?’ vraag ik.

Mijn vriend grijnst. ‘Nu niet meer.’

Zoals vaker gaat de schoolbel net als we onze fietsen in het rek zetten. Op een draffe de speelplaats over. Onze rij verdwijnt net naar binnen. Sneller. Bij de dubbele deur bots ik op Tobias Kraas. Een kop groter, tien kilo zwaarder.

‘Kijk uit je doppen, houtworm’, zegt hij.

‘Haha’, reageer ik droogjes en zet een stapje terug. Ongeveer het miljoenste grapje over mijn achternaam.

‘Wat haha?’

‘Dat jij zo ongelooflijk grappig bent. Het komt vast omdat je zo’n groot hoofd hebt.’

Voor Tobias kan antwoorden, roept meester Wim ons. ‘Kraas, Houtmans, volg de rij.’

Tobias Kraas doet een stap opzij.

‘Wacht maar’, lispelt hij.

Een luisteroefening en daarna dictee. Twee-nul voor taal. Ik bak er niks van. Twee uur lang spookt Tobias Kraas door mijn hoofd. Waarom heb ik mijn mond niet gehouden? Rond dat ik ben. Tobias leeft van trammelant en vechtpartijen. Het minste is genoeg om voor heibel te zorgen. Een bal die zijn been raakt, hem voorbijlopen op de trap, te hard lachen of juist niet hard genoeg, een acht halen, tegen hem opbotsen.

Ik sta al niet in een goed blaadje bij de kolos. Dat is Lena’s schuld. Een paar weken geleden lachte ze hem uit toen hij met zijn fiets onderuitging bij het zwembad. Lena vertelde me dat Tobias indruk wilde maken. Aanstellerij in de hoogste graad. Speciaal voor Lena en twee van haar vriendinnen. De meisjes zaten op een bank voor het zwembad. Tobias ging op zijn pedalen staan, maakte meteen veel snelheid en stoof weg over het grasveld. Tenminste, tot hij naar rechts draaide. Zijn voorwiel schoof weg en hij gleed op zijn buik over het gras.

Natuurlijk had Lena gelachen. Op haar hardst, op haar

gemeenst. 'Mooi', riep ze. 'Wat kan jij al flink fietsen, jongetje!'

De pech wilde dat ik amper een minuut later arriveerde bij het zwembad. 'Broertje', riep Lena en ze wees naar Tobias. 'Kun jij ook zo'n trucje?'

'Ik denk dat ik in de klas blijf', zeg ik tegen Tristan na het signaal voor de eerste pauze. Het is kwart over tien.

'Waarom zou je dat doen?'

'Je kent Kraas toch?'

Tristan trekt zijn wenkbrauw op. 'En jij kent mij.' Hij tikt op mijn schouder. 'We blijven uit zijn buurt. En als het moet... Met twee kunnen we hem wel aan.'

'Denk je?'

'Ik hoop het.' Tristan grijnst zoals alleen hij dat kan. De speelplaats op, droge mond. Vanuit mijn ooghoek zie ik Tobias. Hij leunt tegen de muur, eet een banaan. Stomme gorilla.

'Niet kijken', mompelt Tristan. 'Kom.'

We lopen naar Mo en Simon die een balletje naar elkaar trappen.

'Shit.'

'Wat?' Mijn stem schiet de hoogte in.

Tristan antwoordt niet, hij draait zich om en kruist zijn armen. Jongens. Typisch Tristan. Met mijn hart in mijn keel volg ik zijn voorbeeld. Voeten uit elkaar, een dun lachje.

Tobias propt een stukje banaan in zijn mond. Met een flauwe glimlach om zijn lippen komt hij onze kant uit. Het is alsof de lucht dikker wordt, op de speelplaats blijven er kinderen stilstaan.

Tobias slikt de laatste hap door. Op ongeveer een meter van ons houdt hij halt.

'Houtworm', zegt Tobias.

'Wij zijn met twee, Kraas!' reageert Tristan.

'Hou gewoon op', zeg ik. 'Het is...'

'Bas! Bas Houtmans!' Meester Wim loopt de speelplaats op. Hij heeft een frons in zijn voorhoofd. 'Bas!' roept hij opnieuw.

KOUD VUUR

De hand van meester Wim. Die grote hand van hem. Hij omklemt de mijne, zoals een juf in de kleuterklas. Akelig is dat. Tristan en Tobias doen vanzelf een stap achteruit.

‘Wat?’ zeg ik geschrokken.

‘Bas, ik... Ik moet je... Kom even mee.’ Meester Wim draait zich om en sleurt me als het ware over de speelplaats. Ik probeer te volgen, hou mijn gezicht in de plooi. Wat is de beschuldiging? Is er iemand gaan klikken? Dit is gewoon een misverstand!

Ik ruk mijn hand los. ‘Dit is mijn schuld niet’, zeg ik. ‘Kraas begon, hij...’

Meester Wim houdt zijn hoofd scheef en glimlacht. De frons blijft. ‘Sorry’, zegt hij zacht en plotseling blijft hij staan. Wat betekent dat nu weer: sorry? Is de meester kierewiet?

‘Wat?’ vraag ik opnieuw en ik zet twee stappen. Niet blijven staan, de hele speelplaats kijkt. Is dit een grap, een prank, met een verborgen camera of zo?

Meester Wim slikt. ‘Er is iets gebeurd’, zegt hij. ‘Iets ergs.’

‘Wat?’ vraag ik en voel hoe er even een grijns in mijn lippen kruipt, onhoudbaar. Mijn mond weet niet wat hij anders moet doen. Iets ergs?

‘Meneer Bleeckx wil het je... Hij wil het je zelf vertellen.’

‘O...’

Ik huiver als meester Wim zijn hand op mijn schouder legt. ‘Kom.’

Als verdoofd slof ik voor hem uit met mijn kin tegen mijn borst. Staat ons huis in brand? Is pa gevallen met de fiets?

Meneer Bleeckx, oftewel Dracula, staat te wachten bij zijn kantoor. In de streep zonlicht lijkt de directeur groter en magerder dan anders. Ik adem door mijn neus, ga met stijve benen het kantoor in. Koude rillingen. Ik krijg een stoel, meester Wim leunt tegen de vensterbank, de directeur gaat op zijn hurken zitten.